

Bet. v. Lovf. om Sparekasser.

underkaste sig Loven eller beholde deres nuværende Stilling mod at opgive de legale Begunstigelser, der ere hjemlede Sparekasser. Det antages dog herved at være Forudsætningen, at disse Begunstigelser spille en saa stor Rolle, at der praktisk ikke vil være Sparekasser, som vælge at blive udenfor Loven. Da dette imidlertid ikke er uomtvistet, og da Udvalget anser det for rigtig, at samtlige Sparekasser ere den samme Lovgivning undergivne, har man foretrukket at formulere Lovens Forrifter som ubetingede og almindelige Bud, hvilket formentlig vil findes saa meget mere naturligt efter den Begrænsning, Udvalget har foreslaaet i Lovens Indhold. Hermed bortfalder ogsaa Indenrigsministerens Stadfæstelse af Betingelserne, ligesom Tilbagekaldelsen af denne Stadfæstelse ophører at være det Evangs- eller Straffemiddel, hvorved Sparekasserne holdes til at følge Loven og Betingelserne. I Almindelighed maa Evangsmulter antages at være det naturlige Middel til at sikre Lovens Opfyldelse. Med Hensyn til den i Slutningen af Forslagets § 3 paabudte Indberetning om Kassens Underbalance, hvor dette Middel ikke kan finde Anvendelse, er Udvalget enig med Forslaget i, at det paagældende Bud maa sikres ved passende Straffebestemmelser. Men, affet herfra, antager Udvalget, at den almindelige Straffelovgivning vil slaa til ogsaa overfor Sparekassernes Bestillingsmænd. Det er dog ikke anset for overskødigt udtrykkelig at udvide det i Tilfælde af Fallit foreskrevne Ansvar for uordentlig Bogføring og Regnskabsaarsagen til at gjælde ogsaa for Bestyrere af Sparekasser.

Med Hensyn til Lovens Omfang vil en Grænsbestemmelse overfor Banker vanskelig kunne undværes. At drage denne Græns er imidlertid ikke let efter det Omfang, hvori Bank- og Sparekasservirksomhed navnlig i den senere Tid ere blevne blandede mellem hinanden. Udvalgets Flertal erkjender med Lovforslaget, at denne Sammenblanding er lidet ønskelig. Der er i Virkeligheden intet Slægtsskab mellem de to Arter af Virksomhed. Den Bestræbelse for at forbinde den størst mulige Sikkerhed med et moderat og stabilt Udbytte, som er Sparekassernes Opgave, har ingen Lighed med den Kamp for at naae den størst mulige Gevinst, hvori Bankerne vove deres Midler. Medens Flertallet nu ikke skjønner, at der er nogen Betænkelighed ved for Fremtiden at undbrage de nævnte Blandingsinstitutter Netten til at drive deres Forretning under Navn af Sparekasser og derved opnaa de Sparekassernes forbeholdte Begunstigelser, hvilket formenes at ville blive en væsentlig Hindring for flige Institutters fremtidige Oprettelse, har man derimod ikke turdet gaa saa vidt som til at gjøre den samme Regel anvendelig paa de alt bestaaende Institutter af denne Art. For disses Bedkommende mener man at maatte blive staaende ved Forslagets Bestemmelse om, at de i deres fremtidige Virksomhed ville være næracerende Lov

underkastede; men medens Flertallet i denne Henseende vel antager, at der maa indvømmes Indenrigsministeren en vis Bemyndigelse til at lempe Lovens Anvendelse navnlig i Overgangstiden, vil det paa den anden Side findes naturligt, at Afgangen til fortsat Sparekasservirksomhed for disse Institutter knyttes til den Betingelse, at Sikkerheden for Sparerne ikke synker ned under det Maal, som for Dieblisset følger af Instituttets Indretning.

Imod denne hele Betragtning har man vel indvænt, at medens man derigennem mulig skabte en vis Vanskelighed for fremtidige Banker i at udøve Sparekasservirksomhed, naaede man dog ikke ad denne Vej at forbedre den tilsigtede Afvikelse, saalænge det stod baade nuværende og fremtidige Sparekasser aabent at drive Bankvirksomhed uden nogen Begrænsning. Men hertil er at bemærke, at det overhovedet ikke lader sig gjøre at skjelne mellem Banker og Sparekasser paa den Maade, at man opregner en Række Transaktioner, som skulde være Bankforretninger og en tilsvarende Række, som skulde være Sparekasseforretninger. Forskjellen ligger ikke i Forretningernes Art, men i deres Maade og Formaal. Og i den Henseende har Udvalget ikke været i Tvivl om, at det, der udgjør den karakteristiske Forskel mellem de to Arter af Institutter, maa søges der, at Bankerne ere anlagte paa at udbytte Konjunkturerne til den størst mulige Gevinst for Bankens Eiere, hvad enten dette er bestemte Personer eller anonyme Selskaber, medens Sparekasserne derimod give deres Interessenter et af Konjunkturerne uafhængigt fast og ensartet og derfor baade mere moderat og mere sikkert Udbytte. Denne Forskel har hidtil efter Erfaringens Vidnesbyrd stadfæstet sig i hele Bestaaenheden af de to Slags Institutters Virksomhed. Om dette vil holde i al Fremtid er et andet Spørgsmaal, som Udvalget ikke paatager sig at garantere. I de senere Aars Sparekasservirksomhed har der i saa Henseende paa adskillige Punkter vist sig en Tendens, som ikke er uden Betænkelighed. Men saalænge dette kun forekommer som Undtagelse, er man ikke bispøjet til derpaa at bygge en almindelig Lovgivning. Dertil kommer, at Sparekasserne i deres nuværende Omfang ere en forholdsvis ung Institution, som neppe har været Gjenstand for al den Opmærksomhed, den har Kraav paa. I den foreliggende Lov vil Administrationen have et Middel til nøie at følge Udviklingen, som sætter dem istand til, hvis det skulde anses nødvendigt til et andet Tidspunkt at paatalde Lovgivningsmagtens Medvirkning, at møde med et sikkert og mere omfattende Materiale og en paalideligere Erfaring.

Seller ikke er det saa, at den foreliggende Lov i Flertallets Affattelse ingen Absigt har til at øve Indflydelse paa Sparekassernes Virksomhed. Udeles affet fra, at Udvalget har ment at burde henstille den egentlige Begrebdisponering som en Sparekasserne uuedkommende Art af Forret-